

VALINNAISAINEOPAS 2026- 2027

Jatkavat taide- ja taitoaineet

Pitkät valinnaisaineet

Lyhyet valinnaiskurssit

Jokaisen oppilaan opintoihin peruskoulussa sisältyy valinnaisia oppiaineita. Valinnaisten aineiden tehtävänä on syventää ja laajentaa oppilaan osaamista oppilaan valinnan mukaisesti.

Lumijoen peruskoulussa oppilas valitsee annetuista vaihtoehdoista seitsemännen luokan keväällä:

1. **Jatkavan taide- ja taitoaineen**, jota opiskellaan 2 tuntia viikossa sekä kahdeksannella että yhdeksännellä luokalla
2. **Pitkän valinnaisen aineen**, jota opiskellaan 2 tuntia viikossa sekä kahdeksannella että yhdeksännellä luokalla
3. **Kaksi lyhyttä valinnaista ainetta**, joita molempia opiskellaan 1vvt kahdeksannella luokalla.

Toista lyhyttä valinnaisainetta opiskellaan syyslukukaudella 2 tuntia viikossa ja toista kevätlukukaudella 2 tuntia viikossa.

Jatkava taide- ja taitoaineen valinnainen sekä pitkä valinnaisaine arvioidaan numeroarvosanalla. Lyhyet valinnaiset arvioidaan hyväksytty/hylätty. Lyhyet toteutetaan pääosin sekaryhmissä, jolloin samassa ryhmässä voi opiskella sekä 8. että 9. vuosiluokan oppilaita.

Huomioitavaa on, että kaikki valinnaisainetoiveet eivät aina toteudu. Tämän takia myös varavalinnat kannattaa miettiä tarkoin.

Jatkava taide- ja taitoaineen valinnainen

Kuvataide

Jatkavassa kuvataiteessa syvennetään kuvallisen ilmaisun taitoja. Sisältöjä ovat muun muassa piirustus ja maalaus, keramiikka ja kuvanveisto, grafiikka, ympäristöestetiikka ja arkkitehtuuri sekä media ja kuvaviestintä.

Musiikki

Jatkavassa musiikissa tavoitteena on vahvistaa musiikillisia valmiuksia. Oppilaiden omat kiinnostuksen kohteet sekä aiemmin hankitut taidot otetaan huomioon. Valinnaisaineen tunneilla musisoidaan aktiivisesti.

Kotitalous

Jatkava kotitalous antaa eväitä arkeen ja juhlaan. Käytännön töitä tehdään itsenäisesti, pareittain ja ryhmissä. Tavoitteena on monipuolinen kotitaloudellinen osaaminen.

Käsityö: tekstiilityö/tekninen työ

Jatkavassa käsityössä laajennetaan ja syvennetään aiemmin opittuja tietoja ja taitoja. Kursseihin sisältyy innovointia, muotoilua, kokeilua ja tekemistä, työturvallisuutta ja yrittäjämäistä oppimista.

Pitkä valinnainen aine

Valinnainen B2-kieli saksa

Valinnaisen saksan kielen tavoitteena on kehittää oppilaan kielitaitoa ja tutustua saksankielisten maiden kulttuuriin. Tavoitteena on, että oppilas oppii toimimaan ja kommunikoimaan saksaksi yksinkertaisissa arjen vuorovaikutustilanteissa niin suullisesti kuin kirjallisesti.

Pitkä kuvataide

Pitkässä kuvataiteessa tutustutaan taiteen, ympäristön ja muun visuaalisen maailman ilmiöihin kuvallisten keinojen kautta. Valinnaisessa kuvataiteessa oppilas syventyy monipuolisesti tuttuihin ja uusiin kuvantekotapoihin. Tunneilla työskennellään vaihtelevasti sekä perinteisemmällä että uudemmilla työvälineillä ja tekniikoilla. Tutuksi tulevat mm. erilaiset piirtimet, akvarelli-, öljy- ja akryylivärimaalaus sekä grafiikka ja valokuvaus.

Pitkä kotitalous

Pitkän kotitalouden oppitunneilla vahvistetaan arjen hallintataitoja ja kestäväen kehityksen periaatteita. Oppilas kasvaa vastuulliseksi taloudelliseksi kuluttajaksi, ymmärtää terveellisen ravinnon merkityksen kokonaisvaltaiselle hyvinvoinnille sekä vahvistaa arjen hallintataitojaan monipuolisesti. Kahdeksannen vuosiluokan aikana keskitytään

yleensä suomalaiseen ruokakulttuuriin ja yhdeksännen vuosiluokan aikana kansainväliseen keittiöön.

Pitkä tekninen työ

Valinnaisen teknisen työn tehtävä on syventää ja laajentaa käsityön perusopinoissa hankittuja tietoja ja taitoja sekä herättää oppilaan kiinnostus teknologian eri osa-alueita ja käsillä tekemistä kohtaan. Oppilas suunnittelee ja toteuttaa töitä oman mielenkiinnon pohjalta. Töissä käytetään monipuolisesti erilaisia materiaaleja, työskentelymenetelmiä sekä -koneita/-laitteita. Projekteissa pyritään hyödyntämään myös tietotekniikan mahdollisuuksia.

Pitkä liikunta

Valinnaisen liikunnan tavoitteena on antaa oppilaille mahdollisuus nauttia liikunnasta monipuolisesti yhdessä muiden oppilaiden kanssa. Tavoitteena on, että oppilas pääsee itse vaikuttamaan kurssin sisältöön ja ottamaan vastuuta sekä omasta liikkumisestaan että ryhmän toiminnasta. Valinnaisissa opinnoissa tutustutaan mahdollisuuksien mukaan myös koulun ulkopuolisiin liikuntapaikkoihin.

Lyhyet valinnaiset

Englannin lyhytkurssi

Englannin lyhytkurssin sisältö suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa. Kurssilla voidaan keskittyä esimerkiksi vuorovaikutustaitoihin, omien tekstien tuottamiseen tai sanavaraston laajentamiseen. Englanninkielisten maiden kulttuureihin tutustutaan myös monipuolisesti eri medioiden avulla.

Palloilu

Palloilukurssin tavoitteena on erilaisten pallopelitaitojen syventäminen pelaamisen, harjoittelun ja pelitaktiikoiden opetteluun kautta. Lisäksi kurssi kehittää oppilaan yhteistyökykyä ja sosiaalisia taitoja. Kurssilla voidaan tutustua myös uusiin pallopelilajeihin. Pääsääntöisesti opetus tapahtuu koululla ja sen lähiympäristössä.

Muotoilu ja rakentelu (kuvataide)

Muotoilu ja rakentelu -valinnaisen yleisiä tavoitteita ovat muotoilun ja arkkitehtuurin perusteiden, ilmaisutapojen, materiaalituntemuksen ja suunnitteluprosessien oppiminen. Kurssilla muotoillaan ja rakennetaan pienoisteoksia, pienoismalleja sekä esineitä. Teosten materiaaleja ovat savi, rautalanka, kipsi, puu, paperi, pahvi, kierrätysmateriaali yms. Valmistuksessa käytetään monipuolisesti erilaisia tekniikoita. Kurssilla tutustutaan myös erilaisiin

muovailutekniikoihin ja dreijaamiseen sekä keramiikassa töiden viimeistelyyn lasitteilla.

Tervetuloa juhlaan!

Tervetuloa juhlaan-kurssilla leivotaan ja juhlitaan yhdessä sekä kalenterivuoden että elämänkaaren juhlia. Oppilas oppii ymmärtämään erilaisiin juhliin liittyviä tapoja ja perinteitä sekä oppii tunnistamaan ja valmistamaan erilaisiin juhliin liittyviä ruokia sekä leivonnaisia. Kurssilla on myös perinteisesti ollut tapana järjestää elämänkaareen ja kalenterivuoteen liittyviä juhlia sekä mahdollisuuksien mukaan myös muita tilaisuuksia.

Tietotekniikan lyhytkurssi

Oppilas perehtyy tekstinkäsittelyyn, taulukkolaskentaan sekä esitysgrafiikkaan monipuolisina työvälineinä. Lisäksi oppilas perehtyy kuvankäsittelyn perusteisiin. Näiden perustaitojen lisäksi oppilas perehtyy tiedostonhallintaan ajanmukaisin tavoin, ja oppii säilyttämään tiedostoja turvallisesti niin fyysisesti lähellä kuin myös etäällä olevissa tallennusvälineissä. Harjoitellaan ohjelmointia esimerkiksi peliohjelmoinnin keinoin. Tutustutaan mahdollisuuksien mukaan käytössä oleviin muihin tietotekniikan sovelluksiin.

Erätaidot ja luontoliikunta

Erätaidot ja luontoliikunta -valinnaisaineessa harjoitellaan erätaitoja, retkeillään ja liikutaan luonnossa monipuolisesti. Kurssilla harjoitellaan varustautumista eräretkeilyyn eri

vuodenaikoina ja suunnitellaan eräretkeilyyn liittyvä liikeidea sekä tutustutaan muun muassa kalastukseen, metsästykseen, karttaan, ensiaputaitoihin, erävälineistöön, eläimiin, kasveihin ja jokaisen oikeuksiin.

Tunteja on työjärjestykseen varatulla ajalla ja koulupäivän ulkopuolella. Käytännön harjoituksissa sekä tutustumisissa voidaan käyttää aikaa tarvittaessa normaalista poiketen puolikas tai kokonainen koulupäivä.

Musiikin lyhytkurssi

Valinnaisen musiikin tavoitteena on syventää 7. vuosiluokalla jo opittuja musiikillisia tietoja ja taitoja. Opetuksessa painotetaan yhdessä musisointia laulaen ja soittaen. Kurssilla perehdytään bändisoiton alkeisiin ja perusteisiin sekä kehitetään monipuolisesti soitto- ja lauluohjelmistoa.

Impro ja ilmaisu

Impro ja ilmaisu on soveltava, toiminnallinen, vuorovaikutustaitoja vahvistava oppiaine. Valinnaisaine sopii kaikille eikä vaadi osallistujalta aiempaa kokemusta. Tunneilla opiskellaan leikkien ja erilaisten harjoitusten avulla. Esimerkiksi draamaharjoitukset, improvisaatio, käytännön esiintymistilanteet sekä roolipelit ovat käytettäviä työtapoja. Vierailijoita ja vierailuja (teatteri yms.) toteutetaan mahdollisuuksien mukaan.

Tehostettu oppilaanohjaus

Tehostetun oppilaanohjauksen kurssilla tutustumme oppilaiden tarpeiden ja toiveiden mukaisesti esim. erilaisiin opiskeluteknikoihin sekä omiin vahvuuksiin ja mielenkiinnon kohteisiin. Kurssilla suunnataan myös ajatusta tulevaisuuden jatko-opiskelumahdollisuuksiin.

Ruotsin lyhytkurssi

Ruotsin kielen lyhytkurssilla vahvistetaan jo opittuja taitoja sekä perehdytään suomenruotsalaiseen ja ruotsalaiseen kulttuuriin. Kurssilla voidaan myös keskittyä vahvistamaan lukion ruotsin kursseilla tarvittavia taitoja. Sisältöä muokataan oppilaiden toiveiden mukaisesti.

Liikunnan lyhytkurssi

Valinnaisen liikunnan tavoitteena on liikunnan ilo ja virkistys. Tunneilla kehitetään ja harjoitellaan omia taitoja eri liikuntalajeissa sekä tarjotaan positiivisia elämyksiä yksin ja ryhmässä liikkuen. Valinnaisen liikunnan tavoitteena on syventää oppilaiden taitoja lajeissa, joita koululiikunnassa on harjoiteltu. Kurssilla perehdytään mahdollisuuksien mukaan myös uusiin lajeihin. Valinnaisessa liikunnassa voidaan tehdä sitä, mitä normaalissa koululiikunnassa ei aina ehditä tai puitteiden vuoksi pystytä toteuttamaan.

Piirustus ja maalaus

Piirustus- ja maalauskurssin tavoitteena on syventää taitoja ja omaa ilmaisua, opetellen samalla perustekniikoita, välineitä ja

materiaaleja. Keskeisiä tavoitteita ovat sommittelun ja värin merkityksen ymmärtäminen, havaintojen tekeminen visuaalisesta ympäristöstä ja oman työn suunnittelu.

Piirustus ja maalauskurssilla syvennyttään piirustuksessa ja maalauksessa omien aiheiden, tyylien ja tekniikoiden löytymiseen. Maalauksessa syvennyttään maalaustaiteeseen; omien aiheiden, tyylin ja tekniikan löytämiseen. Käytössä ovat vesi- ja akryylivärit, sekatekniikat sekä erilaiset maalausohjat.

Halutessaan voi keskittyä yhteen tekniikkaan ja työskennellä pitkään saman työn parissa tai kokeilla monia tekniikoita ja tehdä sarjan pienempiä maalauksia.

Herkkukurssi

Herkkukurssilla pääset kehittämään kotitaloustaitoja mukavan yhdessäolon ja palkitsevan tekemisen lomassa. Tavoitteena on oppia valmistamaan ruokia ja leivonnaisia arkeen ja arjen herkkuketkiin. Herkkukurssilla leivotaan makeita ja suolaisia, suomalaisia ja kansainvälisiä, perinteisiä ja trendikkäitä arjen herkkuja. Pääset leipomaan mm. sämpylöitä, pizzoja, pullia, piirakoita sekä pikkuleipiä ja paljon muuta, mitä kahdessa tunnissa ehditään.

Terveystiedon lyhytkurssi

Terveystiedon valinnaiskurssilla syvennetään jo aiemmin opittuja tietoja ja taitoja ihmisen terveyteen vaikuttavista tekijöistä. Oppitunneilla keskitytään käytännönläheisesti kaikkiin

terveyden osa-alueisin: fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin.

Valinnaiskurssin suunnittelussa huomioidaan oppilaiden ideointia ja mielenkiinnonkohteita, joten kurssin aihepiirit voivat vaihdella vuosittain ja oppitunneittain. Toteutettavia aihekokonaisuuksia voivat olla esimerkiksi oppilaiden psyykkisen hyvinvoinnin lisääminen erilaisten harjoitusten avulla sekä omien ensiaputaitojen kertaaminen ja niiden opettaminen alakoulun oppilaille.

Älypelejä ja ongelmanratkaisua

Älypelejä ja ongelmanratkaisua -valinnaisaineen kurssilla tutustumme erilaisiin loogista päättelyä tai hyvää hahmotuskykyä vaativiin peleihin oppilaiden tarpeet ja toiveet huomioiden. Tutustumme myös ongelmanratkaisun perusperiaatteisiin ja erityyppisten ongelmien ratkaisukeinoihin. Kurssin on tarkoitus vahvistaa oppilaan strategista ajattelua, yhteistyötaitoja, luovaa ongelmanratkaisutaitoa ja loogista ajattelukykyä.

Työelämä ja yrittäjyys

Työelämä ja yrittäjyys -kurssilla perehdytään työelämään ja yrittäjyyteen. Kurssilla käydään läpi työelämän pelisääntöjä ja tutustutaan eri ammatteihin, ammattialoihin, työpaikkoihin ja yrityksiin. Lisäksi tutustutaan eri yrittäjiin ja yrittäjyyteen.

Tekstiilityön lyhytkurssi

Tekstiilityön lyhytkurssilla tavoitteena on tutustua oppilaan kiinnostuksen mukaisesti sellaisiin käsityötekniikoihin, jotka tukevat hänen oppimistaan ja itsetuntemustaan.

Kurssilla suunnitellaan ja toteutetaan oma käsityöprojekti eri käsityötekniikoita hyödyntäen, esim. neuloen, virkaten, ommellen tai tuunaten. Syvennetään aiemmin opittua ja kokeillaan uutta.

Tavoitteena on tutustua erilaisiin käsityötekniikoihin ja löytää itselle sopivia työskentelytapoja ja -menetelmiä. Lisäksi tavoitteena on löytää omia vahvuuksia ja mielenkiinnonkohteita, jotka tuovat sisältöä vapaa-aikaan tai tuleviin opintoihin.

Teknisen työn lyhytkurssi

Valinnaisen teknisen työn tehtävä on syventää ja laajentaa käsityön perusopinoissa hankittuja tietoja ja taitoja sekä herättää oppilaan kiinnostus teknologian eri osa-alueita ja käsillä tekemistä kohtaan.

Oppilaita rohkaistaan valitsemaan erilaisia työtapoja sekä materiaaleja. Oppilasta rohkaistaan suunnittelemaan ja toteuttamaan töitä pääasiassa oman mielenkiinnon pohjalta. Projekteissa yhdistellään mahdollisuuksien mukaan eri materiaaleja sekä pyritään hyödyntämään tietotekniikan mahdollisuuksia.

Vain 9. luokkalaisille:

Biologian lyhytkurssi yseille

Biologian valinnaiskurssilla syvennetään 9. luokan biologian peruskurssia (Ihmissen biologia) tutkimalla eri eläinryhmien rakenteita ja elimistön toimintaa demonstraatioiden ja kokeiden avulla. Lyhyiden opetustuokioiden lisäksi tunneilla keskitytään havainnollistamaan eläinfysiologian ilmiöitä esim. hengitystä, ruuansulatusta. Suoritetuista kokeista voidaan laatia pienimuotoisia työselostuksia, ja kurssin aikana pidetään opintopäiväkirjaa.

Lukioon valmentava matematiikka

Lukioon valmentavan matematiikan kurssilla vahvistetaan ja syvennetään matematiikan perustaitoja esimerkiksi yhtälönratkaisuissa, geometriassa, funktioissa ja niiden kuvaajissa. Tutustutaan myös lukiossa käytössä oleviin matematiikan ohjelmistoihin, kuten Geogebra ja Abicus. Sisällöt tarkentuvat oppilaiden omien vahvuuksien ja toiveiden mukaan.